

Vergaderjaar 2020–2021

35 092

Wijziging van de Wet windenergie op zee (ondersteunen opgave windenergie op zee)

I

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT – KLIMAAT & ENERGIE

Hierbij stuur ik u mijn antwoord op de vraag gesteld door het lid Dessing van de fractie van Forum voor Democratie. De vraag werd gesteld op 22 juni 2021 tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel dat strekt tot wijziging van de Wet windenergie op zee voor het ondersteunen van de opgave voor windenergie op zee.

Tevens geef ik hierbij uitvoering aan mijn toezegging tijdens de wetsbehandeling om schriftelijk te reageren op de voorgestelde motie van het lid Dessing c.s. (Kamerstuk 35 092, nr. H).

Ik vertrouw erop hiermee voldoende informatie te hebben verstrekt ten behoeve van de stemming door de Eerste Kamer der Staten-Generaal over dit wetsvoorstel op dinsdag 29 juni a.s.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat – Klimaat & Energie,
D. Yeşilgöz-Zegerius

Vraag

Is de Staatssecretaris bekend met het Everest-project van Tata Steel? Het idee is om CO₂-opslag in lege gasvelden op de Noordzee in combinatie aan te gaan met het produceren van waterstof op de Noordzee bij IJmuiden. In hoeverre is het Everest-project van Tata Steel een voorbode voor grootschalige productie van synthetische kerosine?

Antwoord

Tata Steel Nederland staat voor een grote verduurzamingsopgave, zowel op het gebied van CO₂-reductie als op het gebied van milieu en overlast voor de omgeving. Op deze opgaves is ingegaan in de Kamerbrief van 30 maart 2021 (Kamerstuk 32 813, nr. 677).

Het project Everest van Tata Steel is erop gericht om restgassen uit het hoogovenproces af te vangen en te splitsen. De CO₂ die hiermee wordt afgevangen zal worden opgeslagen. De koolmonoxide, die uit de splitsing overblijft, kan worden gebruikt als grondstof voor de chemische industrie of voor de productie van blauwe waterstof. Dit is waterstofproductie uit fossiele brandstoffen waarbij de CO₂ wordt afgevangen en opgeslagen. Zowel koolmonoxide als waterstof zijn belangrijke bouwstenen voor een breed scala van chemische producten waaronder synthetische kerosine. Op dit moment onderzoekt Tata Steel – samen met potentiële partners – wat de haalbaarheid is van de verschillende opties. Het is in dit stadium nog niet mogelijk om te zeggen in hoeverre het project een voorbode is voor grootschalige productie van synthetische kerosine.

Reactie op de voorgestelde motie van het lid Dessing c.s.

Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel dat strekt tot wijziging van de Wet windenergie op zee voor het ondersteunen van de opgave windenergie op zee van 22 juni 2021 heeft het lid Dessing een motie voorgesteld over subsidie voor groene waterstof (Kamerstuk 35 092, nr. H).

De motie stelt in de overweging dat subsidiëring van groene waterstofproductie vanuit de Europese Unie niet is toegestaan. Dit is onjuist. Het verlenen van publieke steun aan private projecten is onder voorwaarden toegestaan in de Europese staatssteunkaders. De Europese Commissie kan projecten die het milieu verbeteren toetsen aan de «Richtsnoeren voor staatssteun voor milieubescherming en energie» (MESK, C(2014) 2322/3). Bijvoorbeeld steun aan elektrolyseprojecten voor het maken van groene waterstof is wel degelijk toegestaan, mits er gebruik wordt gemaakt van hernieuwbare elektriciteit als grondstof. Momenteel worden deze «Richtsnoeren voor staatssteun voor milieubescherming en energie» herzien en deze zomer publiceert de Europese Commissie een voorstel voor herziening van de hernieuwbare energierichtlijn (RED II).

In de kabinetsvisie waterstof (Kamerstuk 32 813, nr. 653) is het kabinet ingegaan op het belang van de ontwikkeling van een CO₂-vrije waterstofketen. Het kabinet ziet waterstof als een systeemmolecuul voor het toekomstige CO₂-vrije energiehuishouden dat kan worden ingezet als grondstof in o.a. de industrie, als brandstof in moeilijk te verduurzamen sectoren, en dat ook op termijn kan bijdragen aan het voorzien in flexibel regelbaar vermogen in de elektriciteitssector. Centrale uitdaging is het op gang brengen van een CO₂-vrije waterstofketen. Dit is een complex vraagstuk. Vraag, aanbod, opslag en infrastructuur moeten zich alle ontwikkelen en daartussen zijn grote afhankelijkheden. Er ligt een publieke rol voor de ontwikkeling van deze keten en zeker in de ontwikkelfase moet en wil het kabinet de regie nemen.

Het kan zijn dat op termijn ook op zee waterstof gaat worden geproduceerd. Dit kan nodig zijn om het toekomstig aanbod van hernieuwbare energie uit wind op zee efficiënt te ontsluiten. Hiermee kan Nederland in de toekomst ook zelf voorzien in brandstoffen en grondstoffen voor de binnenlandse industrie en de transportsector.

Op dit moment kennen we alleen een gereguleerd elektriciteitsnet op zee dat de hernieuwbare energie aan land brengt. Als het in de toekomst door de toename van windenergie op zee, o.a. in verder gelegen gebieden, goedkoper is om de hernieuwbare energie als moleculen in de vorm van waterstof aan land te brengen, zal ik onderzoeken welke stappen hiertoe gewenst zijn. Uitgangspunt is om tegen de laagst mogelijke maatschappelijk kosten en efficiënt ruimtegebruik de energie aan land te brengen.

Gelet op het voorgaande ontraad ik deze motie.